

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
 Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

Regele Ferdinand și Iașul în doliu

Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT

„O țară întreagă îndoliată, într-o adâncă durere pe care n'a cunoscut-o nici un popor, plânge la căpătâiul celui mai mare și mai glorios Rege, la căpătâiul celei mai mare și mai bun Român”. Așa începea ziarul liberal introducerea la prohodul Regele Ferdinand I, care a adormit somnul veșniciei, în dragostea nețârmurită pentru armata Sa, pentru Poporul Său, pentru țara pe care a mărit-o și unit-o prin cel mai eroic război pe care-l cunoaște istoria.

Marele și înțeleptul Rege pleacă din mijlocul poporului dar rămâne în inima sa pe vecie. Îl vom vedea și simți pretutindeni, în drapelul țării, pe chipiele ostașilor, în toate petrele și în toate bronzurile înălțate în amintirea luptătorilor de pe fronturi, și-l vom proslăvi deapănarea Numele și Memoria de câte ori se va pomeni de Dinastia și Tronul țării, de câte ori se va vorbi de unitatea națională și de democratizarea țării. Numele gloriosului Rege trece nemuritor în Istoria țării, în istoria marelui război european.

Proclamația Guvernului

Români, Primul Rege al României întregite a încetat din viață. O boală ciudată l-a răpit, punând astfel capăt înainte de vreme celei mai glorioase Domnii sub care s'a întruchipat visul de veacuri al neamului nostru. Urcând treptele Tronului. Regele Ferdinand a făgăduit solemn în fața Reprezentanței Naționale că va fi bun român. Domnii lui a dovedit cu prisosință că și-a împlinit pe deantregul făgăduința și astăzi plângem nemângâiați moartea celui mai mare și

mai bun dintre români. Dealungul veacurilor României nu vor putea niciodată să uite că n'a fost jertfă pe care Ferdinand I să nu o fi făcut pentru fericirea Țării sale. Neclintit în credință și hotărâre în timp de război, înțelept și blând, înțelept și drept în timp de pace, Ferdinand I va rămâne pururea Regele întregirii neamului și al marilor reforme care au adus Statului dreptate, putere și liniște. Nu putem rămâne mai statornici credincioși marelui gând căruia El i-a închinat toată viața sa decât fiind strâns uniți pentru liniștea și propășirea patriei. Cu neclintit devotament pentru Dinastie, cu respect față de Constituție și de legile Țării să înconjurăm cu dragoste și cu încredere în menirea țării pe Regele Mihai și să ne încordăm toate puterile pentru asigurarea viitorului strălucit al României întregite, azi așa de greu încercată.

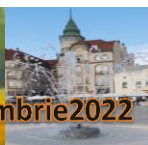
(Urmează semnăturile tuturor membrilor guvernului)

Dorințele exprimate de bunul român (de la Iași -nn)

Regele Ferdinand I inaugurând noul Palat al Justiției din Iași, în toamna anului 1925, ministrul justiției fiind meritatul Său Gh. Gh. Mărzescu, a rostit următoarea cuvântare istorică în care a exprimat o dorință care include să rămână sfântă tuturor ieșenilor. Iată cuvintele rostite de Marele Rege Ferdinand în ziua de 14

Cetatea Cavalerilor

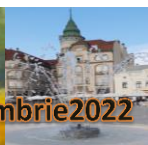
Octombrie 1925 în vechiul palat domnesc din Iași: „Totdeauna, venim cu un sentiment de deosebită dragoste în acest oraș al suferințelor și nădejdiilor unde ara trecut prin cele mai grele încercări, în timpul marelui război pentru unitatea națională dar unde suferințele și amărăciunile noastre au fost îndulcite prin dragostea și credința cu care am fost înconjurați și prin acele daruri cu care este înzestrat acest mândru oraș: farmecul unei vechimi înălțătoare de suflet și neîntrecutele sale frumuseți din împrejurimi”.

Doresc din adâncul inimii ca prin întregirea vechei Moldove încetul cu încetul, Iașul să se redobândească cuvenita dezvoltare și propășire, iar acest colț istoric al străvechei așezări moldovenești, de pe sprânceana acestei coline, unde facem această sărbătoare, să-și câștige strălucirea de mai înainte. Aici era vechea Curte Domnească, aici Sfântul Nicolae al lui Ștefan cel Mare, aici Trei-Ierarhi al lui Vasile Lupu, aici Mitropolia. Toate au fost îmbrăcate în veștmânt nou în timpul binecuvântatei domnii a iubitului meu unchiu. Serbările de azi în legătură cu pomenirea Sinodului de la 1642 ne aduce vie înaintea ochi lor noștri acea sală gotică, care odinioară fusese trapeza mănăstirii Trei-Ierarhi. Căci tocmai în sala aceasta, rămasă azi neterminată, s'au întrunit ierarhi mai multor biserici răsăritene chemați de Vasile Lupu spre apărarea credinței ortodoxe. Or acest fapt nu este oarecum făcut spre a ne îndemna ca, sub domnia Mea, să se execute această, ultimă parte a programului neuitatului Meu predecesor ? Astfel monumentele Iașului ne vorbesc de trecutul lui istoric cu limbile lor de piatră, amintindu-ne timpuri glorioase și evlavie vechilor Voevozi. Iașul de ieri și cel de azi recântă de dureri și de jertfe, dar și de un patriotism curat și luminat care a știut că trebuie să dea dintr-unele sale pentru formarea României de ieri. De aceea el este o pildă vie pentru generația de azi și cea de mâine, amintindu-i neconștient că în procesul istoric la care vrem și tiebue să lucrăm toți fiii frumoasei noastre țări cu dorul de reușită, noi toți cari trăim în hotarele României întregite, trebuie să aducem jertfa noastră pe altarul sfintei uniri, într-un stat omogen ca aspirațiuni și ca iubire de patrie. Dar azi, nu ridic paharul Meu pentru ceea ce a fost Iașul, ci pentru ceea ce sper că va fi în viitor: focar de știință, altar de iubire de patrie și neam, în ale cărui ziduri să crească o generație iubitoare de ordine și de muncă serioasă, care făcând cinste generațiilor trecute, să fie fala generațiilor viitoare”.

La mormântul marelui Rege

Un erou, ca din vremuri apuse coboară în mormânt. Un Suveran iubit, cum n'a mai fost altul, se stinge astăzi în jalea unui neam întreg. Urcat pe tron ca „Bun Român”, în cele mai grele împrejurări, Ferdinand Cel Leal, prin evenimentele pe cari le-a trăit, prin înțelepciunea și bunătatea Lui, prin superioritatea caracterului Său ales, a știut să se identifice cu aspirațiile neamului nostru și să înfăptuiască visul milenar pentru care generații de-a rândul s'au străduit. Biruindu-Se pe Sine însuși, făptura Lui întreagă s'a cutremurat de emoție și când a venit ceasul suprem n'a stat o clipă la îndoială ca să urmeze calea pe care destinul ni-o hărăzise de mai înainte. Plin de energie și de hotărâre, primul Suveran al României Mari își încheie domnia cu acte cari vor rămânea deapăturări neperitoare în istoria poporului nostru. Iscușința cu care ne-a condus în război, 11 așează în rândul marilor generali ai omenirii, iar înțelepciunea cu care ne-a cărmuit în cursul domniei Sale, li hărăzește locul cel mai de frunte între Voevozii noștri, ca și între Suveranii iluștri ai Europei. În vremurile grele prin cari am trecut, atât în timpul războiului, cât și după ce lupta a încetat, când în alte țări s'au produs mișcări uneori primejdioase, noi mulțumită cugetului luminat și spiritului ales al Suveranului nostru, înconjurat cu iubire de sfinți și popor, ne-am putut asigura liniștea necesară dezvoltării și consolidării statului nostru, nou încheiat. Dacă iubitul nostru Rege, își întâlnește astăzi eroii cari s'au jertfit pentru isbânda noastră, imaginea Lui va fi veșnic vie printre noi și se va sădi adânc în conștiința populară. Și după cum copaciipăstrează ani de-a rândul ramura uscată din trupul lor iar florile își îmbrățișează foile uscate și se împodobesc cu ele ca într-o haină a amintirilor, așa și noi vom păstra, până în cele mai tainice și mai depărtate căminari icoana vie a marelui nostru Rege. Iar în clipa când se pogoară, nemuritor, în cripta rece a mormântului un neam întreg, cu sufletul strâns de durere, îngenunchează ca în fața unui sfânt. Mărite Doamne, ai scăpat de suferința care le-a chinuit atâta vreme și pe care ai suportat-o ca un adevărat mucenic, dar prin plecarea Ta dintre noi ai aruncat un neam întreg în jale și suferință. Ne vom birui însă pe noi înșine și urmând exemplul vieții Tale ne vom jertfi pentru liniștea și propășirea scumpei noastre țări. E jurământul pe care un neam întreg îl face în fața mormântului Tău deschis așa de timpuriu”¹.

¹ Emil Diaconescu, *Mișcarea*, vineri 22 iulie 1927, p.1

Cetatea Cavalerilor Jurământul regenței

Primul care depune jurământul este A. S. R. Principele Nicolae. Cu voce tare, subliniind fiecare cuvânt, A. S. R. ținând Sf. Cruce în mână, rostește următoarea formulă de jurământ : „Jur credință Regelui Mihai ! ; „Jur de a păzi constituția și legile poporului român, de a menține drepturile lui naționale și integritatea teritoriului“. După rostirea jurământului, A. S. R. Principele Nicolae sărută Sf. Cruce și Sf. Evanghelie și semnează foaia de jurământ care este contra semnată

de 1. P. S. S. Mitropolitul Pinien al Moldovei. Urmează apoi, rostind aceeași formulă I. P. S. S. Patriarhul României dr. Miron Cristea și G. Buzdugan. Regenta a luat ființă legală. După luarea jurământului Regenței, dl. C. Nicolaescu, președintele Aduării Naționale, delă tribuna prezidențială, spune : Sa trăiască Regele României Mihai I. Adunarea Națională iabucnește în strigăte de „Trăiască Regele Mihai“. 1. P. S. S. Mitropolitul P. men prezintă M. S. Regelui Mihai Sf. Cruce și Micul Rege o sărută—în mijlocul uratelor Adunării. Însoțit apoi de Mama Sa, A. S. R. Principesca Elena, părăsește estrada, urmat de membrii Regenței și de membrii guvernului. După solemnitatea ce a avut ioc în palatul Adunării deputaților, noul Suveran, urmat de întreaga asistență, au trecut la Catedrala patriarhiei, unde s'a oficiat un serviciu religios de către I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei Pitnen Georgescu, sistat de PP. SS. LL. Arhieriei Piaion I f ași sistat de PP. SS. LL. Arhieriei Simdrea, vicarii Patriarhiei.

La miez de noapte s'a stins, ca un Sfânt, Votvodul zilelor noastre de glorie și de biruință. Sunetul clopotelor, cari vesteau în urmă trista știre, răsună parcă jalea unui neam întreg. Peste câmpii și văi, pe dealuri și

Străinătatea și moartea Regelui Ferdinand I

In Jugo-Slavia

BELGRAD.— Știrea despre moartea Regelui a fost primită la Belgrad cu profundă durere.

Toate zările apărute în ediții speciale consacră articole Regelui și României. Regele Alexandru al Jugo-Slaviei primind trista telegramă a plecat la București.

La ora 10 diminești ministrul de externe al Jugo-Slaviei și dl. Adamovici șeful protocolului din acest minister, a exprimat condoleanțele guvernului la legația română.

Mâine Vineri se va oficia un serviciu religios la Catedrala din Belgrad la care vor lua parte legația română și tot corpul diplomatic.

In Franța

PARIS.— Imediat după primirea tristei știri dl. Dumergue președintele republicii, și d-nii Poincaré și Briand au expediat condoleanțe telegrafice.

Dl. Dumergue președintele republicii a însărcinat pe dl. Vedell ca să exprime condoleanțe d-lui Diamandi ministrul nostru la Paris.

Președintele republicii franceze a trimis o telegramă de condoleanțe M. S. Regina Maria.

Doliul Curții Beiglene

BRUXELLES.— Curtea regală din Belgia a luat doliu pe trei săptămâni.

In Germania

BERLIN.— Toate zările germane consacră numeroase articole Regelui Ferdinand I.

„Deutsche Allgemeine Zeitung“ spune că defunctul Rege Ferdinand a pus serviciul patriei române toată grija și toată activitatea Sa. El a avut acea rară nobilitate de a trece peste naționalitatea a spre Sa servi poporului și țara peste care domnise.

Ziarul „Berliner Tageblatt“ scrie deasemenea un editoriat interesant.

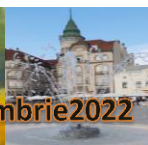
Doliul Angliei

LONDRA.— Curtea regală a Marii Britanii a luat doliu până la 27 Iulie și semi-doliu până la 5 August.

Suveranii Angliei au adresat telegrame de condoleanțe M. S. Regina Maria.

prin păduri mulțimea cuprinsă de o durere mură și-a cernit Sufletul și a ingenunchiat o clipă, cu evlavie proslăvind numele Celui dus dintre noi. Dar dacă poporul întreg jalește moartea celui mai bun mai blana și mai strălucit cârmuitor al nostru, noi leșenii în deosebi simțim durerea acestei mari pierderi, prin amintirile cari se leagă de numele Suveranului care a trăit și momente tragice, dar și cele mai frumoase clipe prin înfăptuirea, aisi în nujlocal nostru, a visului milenar : Unirea tuturor Rumânilor și mai mult încă este grija pe care Regele nostru o păstra în mod permanent pentru orașul tuturor Usinier „lașul tău iubit“.

Clopotul tuturor bisericilor și rașanistiriilor din tot cuprinsul țării vor suna mâine jalnic vestisind înhumarea în cripta voevodală de la Curtea de Argeș a rămășițelor pământești ale marelui și gloriosului Rege Ferdinand I. Delă un espăt la Jilțul al țării va trece fiorul acestei clipe solemne în sânca ei pietite pentru ca odată cu înfăptuirea acestei ceremonii, Istoria poporului remăși, și Istoria universală să deschidă pagini largi pe care le va consacra marilor opere ale lui Ferdinand I. Cât de mult a iubit Regele Ferdinand I pământul pe care a mărșăluit și nesmul pe care l-a unit sub acest sceptru, s-a văzut din toate meritele sale cât și din propria biruire a sufletului său rădăcină în țară ca să intrim în luptă pentru realizarea visului secular, —ci și din cuvintele pe care le-a rostit în ultima și supremă dorință pentru liniștea și viitorul țării. Nemărginita-

dragoste ce se resimte din Testamentul Seu psatru țară și neam, gencrositatea marelui Seu suflet din aceleași cuvinte în care Și-a așternut, în înțelepciunea Sa, dorințele din urmă ca și grija pe care o manifestă atât de impresionant în cuvintele pe care, cu câteva zile înainte de a închide ochii, le a adresat președintelui Consiliului de Miniștri, cu care a împărțit în timpul marele epopei naționale, toate amărăciunile și toate suferințele, sunt pilduitoare și ele li consacră ca pe Cel mai mare și mai bun român. Regele Ferdinand a visat, după marele război, viul fericirii poporului român. El a dorit armonia și unitatea sufletească și socială, și acea liniște pe care a accentuat-o în scrisoarea către primul ministru, în partea finală : „În ce Mi privește, cu hotărâre și numai spre a nu tulbura liniștea țării, M'am oprit de la mulțumirea sufletească de a-l revedea: și iată acest sentiment că ca să nu se întoarcă în țară decât — precum s'a legat — când autoritățile legale îi vor îngădui. Trebuie ca fiul Meu Carol să caute astfel să impună or căror răstăciți respectul situației legale creată prin renunțarea sa la Tron, așa cum îi poruncesc cele mai imperioase îndatoriri de român, de fiu și de părinte, că să respecte legământul încheiat din proprie voință și nesilit de nimeni”. Aceasta este dorința și marea simbolică a marelui Rege care lasă în urma-i această ultimă dorință, în dragostea supremă pentru țara căreia S'a jertfit.

Pentru ceremonia și serviciul religios ce se va oficia mâine la Catedrala Mitropoliei, ținuta este de rigoare. Restaurantele și berăriile de primul rang vor fi deschise mâine Duminică de la 12 jumătate până la 3 p. m. și de la 7 p. m. până la 11 noaptea. Toate celelalte localuri vor fi închise mâine toată noaptea.

Brigada de urmărire a arestat ieri la cafeneaua lui Morsă Avram din B-dul Brătianu pe un anume D-tru Duma, urmărit de poliția Bârlad pentru furturi săvârșite în acea localitate. El va fi înaintat autorităților în drept. — Automobilul cu No. 475 trecând ieri cu viteză pe str. Lăpușneanu s'a lovit ca mașina No. 478 condusă de maiorul Coatinescu de la Cercul de recrutare, fracturându-i o aripă. S'a încheiat cuvenitul proces verbal.

Ministerul Sănătății a numit în comisia pentru combăterea sifilisului pe d-nii prof. dr. I. Cantacuzino, S. Nicoku și a d-rii Angheloviri, Spiru și G. Petrescu. Comisia se va întruni zilele acestea spre a lua măsuri de combaterea în special la mediul rural.

Alaltăieri a avut loc la Pașcani ceremonia înmormântării doamnei Hasanda Colonel Traten Ionescu, soția d-lui colonel Ionescu comandantul Regimentului 24 infanterie Tecuci și cumnata d-lui T. Zippa. Condolețele noastre îndureratei familii.

Aflăm cu bucurie că Mercuri 20 Iulie 1927 d-nul Blan I. Constantin, veteran și infirm în timpul războiului din 1877 și-a serbat 75 de ani într'un cerc de prieteni și rude participând d-na și dl. Mihai Patron, d-na și dl. col. Macri, d-na și dl. locot. Marian, d-na Poltev, d-na Buzaea, d-na Cuparencu, d-na Manóim, d-șoarele Patron, Poltev, Buznea cum și copii C. Florescu și frații Patron. — Dl. ing. Al. Periețeanu, subsecretar de stat la C. F. R., a hotărât ca până la noi dispozițiuni să nu se mai scoată la pensie nici un funcționar din administrația căilor ferate. Această măsură a fost adusă la cunoștința tuturor organelor C. F. R.

Evreii din Cernăuți²: și moartea Regelui) Cernăuți.—Cu ocazia încetării din viață a M. S. Regelui Ferdinand I, consiliul de Culte al Comunității izraelite din Cernăuți a ținut în ziua de 21 Iulie o ședință de doliu sub prezidenția locțiitorii-ului girant, dl. Arnold Brandraano. După cuvântarea de doliu auzită de • toți consilierii de Culte în picioare, în care vorbitorul a exprimat sentimentele de patriotism ale poporului evreiesc, ședința a fost închisă în semn de doliu. Comunitatea hrăclită a trimis apoi telegrame de condoleanțe către Cabinetul Curții Regale, d. Prim ministru Ionel Brătianu și d. Ministru al lucrărilor publice Dr. Nistor. Totodată s'a expedit o telegramă de omagiu pentru M. S. Regele Mihai I.

² Mișcarea, duminică 24 iulie 1927, p.2